

MVCRP01115LI

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne: 7. 4. 2015
podpis: *[Signature]*

V Praze dne 1. 4. 2015
Č. j.: MV-161902-5/VS-2014

Naturalizace v České republice (GA15-07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.: 0410r

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu, který podal Vietnam, státní občan Vietnamu, trvale bytem (dále jen „žadatel“), právně zastoupený rokátem, se sídle 8, (dále jen „právní zástupce“), rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy (dále jen „Ministerstvo vnitra“), ze dne 24. 10. 2014, č. j. VS-1044/835.3/2-2000, kterým nebylo podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky (dále jen „žádost“), a rozhodl t a k t o:

Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu se rozklad **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Žadatel podal dne 8. 1. 2014 prostřednictvím Úřadu městské části Praha 13 žádost o udělení státního občanství České republiky, která došla dne 11. 2. 2014 Ministerstvu vnitra. Žadatel má v České republice povolen trvalý pobyt od 15. 10. 1996. Je rozvedený, žije se svou partnerkou, státní občankou Vietnamu, a jejich dvěma společnými dětmi, které jsou státními občany České republiky.

Usnesením Ministerstva vnitra ze dne 18. 6. 2014 bylo správní řízení o žádosti jmenovaného o udělení státního občanství České republiky podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno na dobu 60 dnů od doručení tohoto usnesení a zároveň byl žadatel vyzván, aby odstranil nedostatky žádosti doložením dokladů specifikovaných v usnesení. V souladu s § 47 správního řádu byl žadatel zároveň informován o tom, že dne 8. 1. 2014 bylo zahájeno správní řízení o jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky. Tímto usnesením byl rovněž poučen o svých procesních právech ve smyslu § 36 a § 38 správního řádu, dle nichž má právo nahlížet do spisu, navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a má právo vyjádřit v řízení své stanovisko včetně vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

Vypraveno dne:

- 7 - 04 - 2015 *[Signature]*
MAI

Požadované podklady, nezbytné k posouzení splnění zákonem stanovených podmínek pro udělení státního občanství České republiky, obdrželo Ministerstvo vnitra ve stanovené lhůtě.

II.

Ministerstvo vnitra po provedeném důkazním řízení a po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí konstatovalo, že žadatel splňuje podmínku pro udělení státního občanství České republiky podle ustanovení 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství České republiky, protože má v České republice povolen trvalý pobyt od 15. 10. 1996, tedy více než 5 let.

Žadatel rovněž splňuje podmínku stanovenou v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť se na území České republiky fakticky zdržoval po celou dobu od povolení trvalého pobytu.

Výpisem z evidence Rejstříku trestů ze dne 26. 3. 2014, který si v souladu s § 22 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo Ministerstvo vnitra, žadatel prokázal trestní bezúhonnost ve smyslu § 14 odst. 3 tohoto zákona. S přihlédnutím k době jeho pobytu v České republice neprokazuje trestní bezúhonnost v domovském státu, popř. v jiných státech.

Vzhledem k tomu, že žadatel v minulosti absolvoval po dobu tří let střední odborné učiliště, na kterém byl vyučovacím jazykem český jazyk, neprokazuje podmínky stanovené v § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky.

Z listinných podkladů vyplývá, že žadatel splňuje podmínku stanovenou v § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky. Žadatel sice v období posledních tří let porušil povinnosti uložené zvláštním právním předpisem na úseku veřejného zdravotního pojištění, avšak nejednalo se o závažné porušení těchto povinností. Ze strany žadatele pak nebyly porušeny žádné povinnosti vyplývající z dalších právních předpisů specifikovaných v citovaném ustanovení.

Žadatel splňuje rovněž podmínku stanovenou v § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky, neboť prokázal výši a zdroje svých příjmů, i to, že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň.

Dále žadatel splňuje podmínku podle § 14 odst. 8 zákona o státním občanství České republiky, když prokázal, že v posledních třech letech výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.

V souladu s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky si Ministerstvo vnitra vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále též jen „bezpečnostní služby“). Na základě těchto stanovisek vyšlo najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu. Ministerstvo vnitra proto žádost zamítlo z důvodu bezpečnosti státu, jak vyplývá z citovaného ustanovení.

III.

Proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra, které bylo právnímu zástupci žadatele doručeno dne 30. 10. 2014, podal právní zástupce žadatele dne 14. 10. 2014 včasný rozklad. K rozkladu doložil kopii protokolu o výsledku svědka ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. GI-TC-233/2012, a dále rozhodnutí Policie České republiky ze dne 2. 6. 2008, kterým se žadateli přiznává právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta Evropské unie na území České republiky.

Dne 26. 11. 2014 právní zástupce žadatele rozklad doplnil o sdělení Generální inspekce bezpečnostních sborů ze dne 24. 11. 2014, v němž je uvedeno, že žadatel není u inspekce veden v žádné věci v okruhu obviněných či podezřelých osob, ale jako poškozený/svědka.

V rozkladu žadatel namítá, že napadené rozhodnutí je zcela nepřezkoumatelné, protože nemá možnost seznámit se ani se stanovisky Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky, ani s úvahami správního orgánu. V této skutečnosti žadatel spatřuje porušení svých subjektivních ústavních práv a základních svobod, zejména práva na spravedlivý proces.

Poukazuje též na skutečnost, že v České republice žije již 27 let, je zde integrován, vystudoval zde, má zde rodinu, jeho děti jsou státními občany České republiky. Podle svého přesvědčení žadatel nikdy nečinil nic, co by mohlo ohrozit bezpečnost a veřejný pořádek České republiky, naopak byl nápomocen orgánům činným v trestním řízení při rozkrývání trestné činnosti, což doložil kopií protokolu o jeho výsledku jako svědka. Rovněž dle svého vyjádření pomáhal rozkrýt korupční kauzu.

Žadatel se domnívá, že získaná stanoviska, dle nichž žadatel ohrožuje bezpečnost státu, mohou být šikanózní. Dále uvedl, že nikdy neprobíhalo správní řízení o zrušení jeho trvalého pobytu, a kdyby ohrožoval bezpečnost státu, pak by k takovému řízení došlo.

Byť žadatel respektuje, že každý stát, včetně České republiky, má právo na ochranu své bezpečnosti, resp. ochranu bezpečnosti svých občanů, a má tedy právo veta ve věci udílení státního občanství, podotýká, že je třeba vždy takové právo využívat odpovědně, nikoli paušálně a neuváženě. V tomto kontextu dále uvádí, že vždy musí být pečlivě posuzováno a váženo, zda zásah do práv jednotlivce, kterým neudělení státního občanství nepochybně je, nezpůsobí větší újmu na státěm chráněných právech, než je újma hrozící jiným zájmům státu s přihlédnutím k ostatním zjištěným skutečnostem. Tomu dle jeho názoru odpovídá i znění § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, které konečnou úvahu o důvodnosti hrozeb ponechává na Ministerstvu vnitra.

Proto se žadatel obrací na ministra vnitra s žádostí, aby opětovně posoudil důvodnost úvah Ministerstva vnitra a správnost jeho úsudku, pokud jde o hodnocení stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky, s tím, že je třeba přihlídnout k jeho pomoci orgánům činným v trestním řízení, jakož i ověřit, zda jsou stanoviska pravdivá a zda důvodnost hrozeb ze stanovisek skutečně vyplývá.

V závěru rozkladu vyjadřuje žadatel zklamání ze zamítnutí jeho žádosti, které otrásl jeho důvěrou a nadšením v kooperativní přístup se složkami spadajícími do resortu Ministerstva vnitra. Prohlašuje, že pouze v České republice je doma a chce mít právo podílet se plnohodnotně na občanském životě, což postrádá tím spíše, že jeho vlastní děti jsou státními občany České republiky.

Na základě výše uvedeného žadatel žádá ministra vnitra, aby napadené rozhodnutí změnil podle 152 odst. 5 správního řádu a jeho žádosti o udělení státní občanství České republiky vyhověl.

IV.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

Důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž žadatel ohrožuje bezpečnost České republiky. Šlo přitom o informace podléhající utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 412/2005 Sb.“) V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie ČR nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatele byl takovýto závěr učiněn. Ve smyslu citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Lze se ztotožnit s žadatelovou námitkou, že nikoli každé negativní stanovisko Policie České republiky nebo zpravodajských služeb může být podkladem pro zamítnutí žádosti.

Zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství. Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko vydané ve smyslu výše uvedeného je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou

republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou.

Žadatel ve svém rozkladu napadá, že nemá možnost seznámit se s uvedenými stanovisky, ani s úvahami správního orgánu, v čemž spatřuje porušení svých subjektivních práv a základních svobod, zejména práva na spravedlivý proces. K tomu je nutno uvést, že seznámení žadatele se stanovisky obsahujícími utajované informace by znamenalo popření základního účelu zákona č. 412/2005 Sb. Tím je zabezpečení zájmů České republiky spočívajících v zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrana ekonomiky a ochrana života nebo zdraví fyzických osob. S ohledem na specifika a význam rozhodování ve věcech utajovaných skutečností, kdy je velmi zřetelný bezpečnostní zájem státu, není možné vždy garantovat všechny běžné procesní záruky spravedlivého procesu v plném rozsahu.

V tomto ohledu je nutno též upozornit na skutečnost, že aby se určitá informace mohla stát utajovanou informací ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., musí splňovat tímto zákonem přesně stanovená kritéria. Nikoli každá informace o problematickém či potenciálně problematickém chování určité osoby je tak způsobilá stát se utajovanou informací podle zákona č. 412/2005 Sb. Utajovanými informacemi, které mají za následek omezení žadatelova práva na spravedlivý proces, se tak stávají pouze striktně vymezené informace, jejichž vyzrazení by mohlo narušit účel sledovaný zákonem č. 412/2005 Sb.

Na nemožnost seznámit se se stanovisky obsahujícími utajované informace logicky navazuje formulace odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství z důvodů negativních stanovisek bezpečnostních služeb obsahujících utajované informace (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky). Nemělo by smysl vylučovat ze státoobčanského spisu tato stanoviska a následně jejich obsah uvést do odůvodnění zamítavého rozhodnutí.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatel, který dle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky

ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských orgánů, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná úprava zajišťuje, aby žadatel z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jako má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladem je třeba Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. července 1960 /*Kodeks postępowania administracyjnego*/, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. května 2009 /*Ustawa o obywatelstwie polskim*/).

Na základě výše uvedeného dospěl ministr vnitra k závěru, že zásadní námitka žadatele, dle níž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a že neměl možnost seznámit se s uvedenými stanovisky, ani s úvahami správního orgánu, v čemž spatřuje porušení svých subjektivních práv, zejména práva na spravedlivý proces, postrádá právní oporu. Nelze než konstatovat, že v předmětném řízení Ministerstvo vnitra postupovalo při zneprístupnění předmětných stanovisek a neuvádění konkrétních důvodů rozhodnutí v intencích ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

K uvedené námitce žadatele považuje ministr vnitra dále za důležité zdůraznit, že je sice pravda, že žadateli nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativních stanovisek vedly, jeho právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatel ví, že jeho zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby.

Ministr vnitra vzal nicméně všechny žadatelem uplatněné námitky v potaz a v jejich světle posoudil, jak ho o to v rozkladu žadatel výslovně požádal, negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby. Vyhodnotil důvody zmiňovaného negativního stanoviska ve vazbě na žadatelovu osobní situaci – zejména dlouhodobý pobyt na území České republiky, rodinnou a pracovní integraci a skutečnost, že plní své veřejnoprávní povinnosti. Zabýval se též námitkou možného šikanózního charakteru negativního stanoviska. Zkoumal, zda bezpečnostní riziko u žadatele trvá. V úvahu vzal, jaký dopad může mít pro žadatele skutečnost, že mu státní občanství nebude uděleno a jaké by naopak mohly být případné negativní dopady pro Českou republiku, pokud by žadateli její občanství uděleno bylo. Po posouzení všech těchto skutečností dospěl k závěru, že negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby není šikanózní, bezpečnostní riziko u žadatele přetrvává a je takového charakteru, že brání udělení státního občanství České republiky žadateli.

Žadatel dále namítá, že pokud by informace v negativních stanoviscích bezpečnostních složek byla pravdivá a on by skutečně ohrožoval bezpečnost státu, Ministerstvo vnitra by již dávno zahájilo řízení o zrušení jeho trvalého pobytu nebo

alespoň řízení o zrušení statutu rezidenta, což se však nikdy nestalo. K tomu je třeba uvést následující.

Řízení o odnětí trvalého pobytu či statutu rezidenta a řízení o udělení státního občanství jsou odlišnými řízeními, řídicími se jinou právní úpravou a sledujícími jiné cíle. Je nutno vzít v úvahu skutečnost, že neudělení státního občanství České republiky žadateli by pro něj mělo zcela jiné důsledky, než zrušení trvalého pobytu, resp. odnětí statutu rezidenta z bezpečnostních důvodů, na něž by v takové situaci pravděpodobně navazovalo rozhodnutí o správním vyhoštění. Ve všech řízeních tohoto typu je správní orgán povinen při aplikaci dotčených zákonných ustanovení respektovat princip proporcionality a, v souladu s bohatou judikaturou Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, hodnotit dopad do osobní sféry dotčené osoby v porovnání s bezpečnostním rizikem, jaké pro Českou republiku představuje. V úvahu je nutno vzít i mezinárodní závazky České republiky na tomto poli.

V posuzovaném případě tak lze v intencích právě řečeného uvést, že zatímco odnětí statutu rezidenta, resp. zrušení trvalého pobytu žadateli (s pravděpodobným následným správním vyhoštěním) za situace, kdy na území České republiky žije již více než 27 let, má zde rodinu a jeho děti jsou českými státními občany, by bylo nepochybně velmi významným zásahem do jeho osobní situace, neudělením státního občanství žadateli se naopak jeho dosavadní statut nijak nezmění. Statut rezidenta s trvalým pobytem v České republice mu přitom v této zemi garantuje práva v rozsahu velmi se blížícím okruhu práv českých státních občanů (viz k tomu čl. 42 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Rozdílná míra dopadů do osobní sféry žadatele v případě odnětí trvalého pobytu a v případě neudělení českého státního občanství, jakož i rozdílné následky pro český stát (především z hlediska reverzibility přijatého rozhodnutí), se projevují v odchylném vyhodnocení bezpečnostního rizika pro účely pobytových a státoobčanských řízení.

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, dle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. června 2006, čj. 3 As 32/2005 – 51 a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. května 2007, sp. zn. II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal ministr vnitra i skutečnost, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážít obzvlášť pečlivě.

V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Jak ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu České republiky, č. j. IV.ÚS 586/99 ze dne 8. 3. 2000, každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat

tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy. Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství vyhlášenou pod č. 76/2004 Sb.

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra na návrh rozkladové komise rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

